Oprawiono w r. 1942.

Dr. Jerzy Mycielski z dziedziny historyi sztuki pisał:

1.) W książce Z pod wieży Eiffel (Kraków, 1890) cała druga połowa tomu i rozdział IV p. t. Sztuki piękne na wystawie i dzieje malarstwa francuskiego z ostatnich lat stu. (od str. 118 do 239). — — Treść tego rozdziału: I.) Zbiory retrospektywne kościelnej sztuki francuskiej w pałacu Trocadero. Odłamy architektoniczne. Skarbce kościelne i obrazy z kollekcyj prywatnych. Pałac Sztuk Pięknych na Polu Marsowem i rozmieszczenie w nim obrazów i rzeźb. Historya sztuki francuskiej z ostatnich lat stu i tryumf jej największy na wystawie. Prymat Francyi w dziedzinie piękna w bieżącym wieku. — Ma-

larstwo francuskie w przeddzień rewolucyi i jego cechy. Greuze. Fragonard, pani Vigée Lebrun i Boilly. — Prąd nowy i przewrót w sztuce. Ludwik David. Cechy jego utworów. Portrety i obrazy historyczne. — Szkoła Davida. Gérard. Prudhon. Baron Gros i jego płótna wojenne. — Początki romantyzmu. Géricault. Jego szkoła malarzy wojskowych. Charlet. Raffet i Bellangé. Horacy Vernet i malarstwo wojskowe w pierwszej połowie naszego wieku. — — II.) Epoka romantyczna. Ingres i klassyczne jego utwory; cechy jego dzieł mitologicznych i religijnych. Ary Schef-fer i Flandrin. Delaroche i malarstwo histo-ryczne. — Skrajny romantyzm i Eugeniusz Delacroix; charakterystyka jego utworów i historyczny anegdotyzm; Delacroix i Wiktor

Hugo. — Heim i Epigonowie. Epigonowie romantyków. Couture. — — III) Zwrot ku przyrodzie i malarstwo rodzajowe. Decamps. — Pierwsi realiści; Courbet i Manet. Sceny z przyrody Courbeta. — Wielka epoka krajobrazu i wpływ pejzażystów na malarstwo najnowsze. Corot i jego idealizm. — Malarze krajobrazu realiści i ich szkoła. Teodor Rousseau. Juliusz Dupré. Daubigny i Diaz. Français. Pejzaż współczesny i jego cechy. Artyści krajobrazu najnowsi. — Malarstwo zwierząt. Troyon. Róża Bonheur. Szkoła ich dzisiejsza. — Wieśniak w sztuce i ~~sztuk~~ sceny ludowe. Millet i cechy jego utworów i ich znaczenie. Juliusz Breton. — Impressyonizm i malarze <u>plein airu</u>. Juliusz Bastien-Lepage i jego utwory ludowe, religijne i portrety. — Najnowsza szkoła impressyonistów. Dagnan-Bouveret.

Lhermitte. Roll i życie robotników w sztuce socyalizm w malarstwie. — IV.) Malarstwo stylowe w drugiej połowie stulecia. — Akademiści. Paweł Baudry. Henryk Regnault i jego sceny wschodnie i portret Prima. — Cabanel. — Malarstwo mitologiczne i religijne. Bouguereau Lefebvre. Henner. Leon Bonnat i jego _Chrystus na krzyżu_ i portrety. — Malarze portretów: Ricard. Carolus-Duran. Fantin-Latour Delaunay. Yvon. Cormon. Chartran. Giacomotti. — Idealizm stylowy. Puvis de Chavannes. Hébert. Upadek sztuki religijnej. — Malarstwo historyczne. Jan Paweł Laurens. Rochegrosse i sztuka najnowsza. — — V.) Malarze wojskowi i rodzajowi. Ernest Meissonier i jego twórczość; jego obrazki rodzajowe, portrety i sceny wojenne. — Szkoła Meissoniera i malarstwo wojskowe. — Udział artystów francuskich w wojnie r. 187

-1871. Alfons de Neuville i jego utwory z
wojny pruskiej. Edward Detaille i dzisiejsza
armia francuska; dzieła jego wojenne i woj-
skowe, „Sen". Najnowsi malarze wojskowi i
ich prądy. – Obrazy rodzajowe i najwybit-
niejsi ich twórcy. – Wschód w sztuce. Fro-
mentin. Benjamin-Constant i malarze deko-
racyjni. – Pastel. – Akwarella. – Wspania-
ła całość stuletniego francuskiego malar-
stwa. Ważenie się dwóch w niem prądów.
Zwycięstwo ostateczne realizmu. Jego za-
lety i strony ujemne. Najnowsze cechy
upadku i jego powody. – Świetność sztu-
ki francuskiej w ostatnich lat dziesięciu.
Uznanie Europy i sąd wystawowego jury.
– VI.) Malarstwo zagraniczne i wielkie
w niem na wystawie luki. – Anglia. Cechy jej

najnowszego malarstwa. Alma-Tadema i Leighton. Prerafaelizm i Burne-Jones. Malarze portretów: Millais, Ouless, Holl, Shannon, Herkomer, Whistler. Krajobraz: Moore i Leader. Obrazy rodzajowe. — Belgia. Naśladownictwo malarstwa francuskiego i upadek. — Szwecya i Finlandya. Norwegia i jej pejzażyści. — Dania. — Hollandya i jej rodzajowe malarstwo. — Włochy. Zupełny upadek sztuki. — Grecya i Szwajcarya. — Ameryka. Najmłodsze malarstwo świata i jego cechy; wzory paryskie; utwory Stewarta. — Austrya. Rutyna i przeżycie. Braki na wystawie. Munkacsy. Nieliczne austryackie obrazy. — Niemcy. Luki największe. Malarstwo religijne i utwory Uhdego. — Hiszpania. Wielkie historyczne płótna. — Rosya i rodzące się jej malarstwo. — „Sztuka polska" i

słabe jéj na wystawie obrazy. Matejko. Polscy impressyoniści. Wielki błąd niepokazania polskiego malarstwa na wystawie paryskiéj. — — VII.) Rzeźba. Niemożebna dokładność jéj historyi na polu Marsowem. Tryumf rzeźby francuskiéj. Stuletnie jéj dzieje. Houdon, Rude, Barye. Rzeźbiarze współcześni: Dubois, Guillaume, Chapu, Mercié. Artyści najnowsi. — Rzeźba zagraniczna. — Zakończenie. Walory wielkie sztuki francuskiéj. Początki jéj współczesne pierwszeństwu paryskiéj wystawy międzynarodowéj w XV wieku. Zasługi sztuki francuskiéj za naszych dni. —

2.) W książce Bolonia i jubileusz jéj uniwersytetu (Kraków, 1888) ustępy z rozdz. I o Flo-

rencyi: „Akademia Belle Arti i San-Marco, Santa Maria Novella i wczesny mandalium utrzasłi Bargello, katedra i jej nowa fasada, galery Uffizii i Pitti"; — z rozdz. II: "Stary gmach uni wersytecki w Bolonii i jego historya, dziedzinie i zbiory w Museo-Civico, nagrobki profesorów średniowiecznych"; — z rozdz. IV: "Pomnik Wiktora Emmanuela, Piazza Maggiore i San Petronio, pałac podesty i Palazzo Pubblico, fontanna Neptuna". — Cały rozdz. VII (str. 189–249) p. t. Pożegnalna przechadzka po Bolonii: „Sztuka i jej dzieje w stolicy Romanii, bazylika San Stefano i styl romański, kościoły jej i dziedzińce; kościół S. Giovanni in Monte i pierwszy ołtarz Św. Cecylii Rafaela; rzeźba i jego brat w Bolonii; tamowanie ruchu humanistycznego przez utylitarne nauki; wczesne Odrodzenie i kościół San Domenico,

sarkofag św. Dominika i Niccolo Pisano; Nicco-
o z Bari i arka św. Dominika; Michał Anioł i
anioł ze świecznikiem; Kaplica różańcowa i
grobowiec Aleksandra Tartagni; quattrocento
w Bolonii; kościół S. Maria di Galliera; una
trna San Petronio i kaplica z XIV wieku; Ja-
kób z Ulm i Jacopo della Quercia; drzwi rzeź-
bione w Bolonii w XV stuleciu przeważnie obcych
artystów; kościół San Giacomo Maggiore; kap-
lica Bentivoglio i Lorenzo Costa; Francesco
Francia i jego Madonny; Oratorio di S. Cecilia
lia i freski Francii; Akademia Belle Arti;
Francia i Rafael; Św. Cecylia i dzieje obrazu;
szkoła Eklektyków bolońskich; dzieła Carrac-
cich w Pinakotece; Domenichino i Guido Reni;
spacer do Certosy i nowy cmentarz boloń-
ski; grobowiec króla Murata i nagrobki

polskie i pałace wielkopańskie w Kolonii".

3.) Rozprawa p. t. „Cztery portrety królowej Marysieńki". (Kraków, 1883) (Illustracya do 4 epok w życiu królowej Sobieskiej na podstawie 4 najważniejszych jej portretów (z okazyi wystawy z epoki Jana III. w Krakowie r. 1883 napisana). Opisane w niej: 1.) portrecik z r. 1658–1665 (własność Morsztynów), 2.) portret z r. 1674 o nakroju francuskim wybitnym, w zbiorów Świdzińskich w Warszawie, 3.) portret z r. 1684, z dziećmi, własność hr. Wodzickich w Krakowie, 4.) portret na płótnie ~~malowany~~ mitologiczny w Willanowie w postaci „Flory" z amorkami z r. 1685–1696 porównany z rycinami królowej przez Fr. Leona, J. J. de Rubeis, M. Vischera, Thomassina i t. d. Studyum to obyczajowo-historyczne mieści

też w sobie rysy do dziejów sztuki, mianowicie do historyi portretów w Polsce w drugiej połowie XVII w. pod wpływem malarstwa francuskiego powstałych. (str. 35). —

4.) O wystawie jubileuszowej pamiątek i nabytków z epoki Jana III. w Krakowie 1883 r. (Kraków 1883), Część I zaś o nabytkach wszystkich napisał Dr. St. Tomkowicz, część II. o portretach Dr. Jerzy Mycielski. (str. 28–57). Opis wszystkich ważniejszych portretów historycznych polskich z drugiej połowy XVII w., których do 150 było na wystawie. Portrety tedy: 1.) Sobieskiego, niewiadomy z Rzymu, (dalej przez) Triciusa z r. 1677, Altamontego, Augustusa, Siemiginowskiego (Eleuthera), gdańskie, Bacciarellego i t. d. – 2.) Maryi Kazimiery kilka. —

3.) Jakóba Sobieskiego przez Franciszka de Troy, 4.) portrety (z fary w Żółkwi), dalej rodziców króla i brata, 5.) X. Dąbrowskiego z r. 1664 i t. d. – 6.) popiersie Innocentego XI. przez Houdona. – 7.) owe 4 portrety Zygmunta III. – 8.) Władysława IV. (w auli Uniwersytetu Jagiel.) i on z Maryą Gonzagą (z Hamburga) z r. 1645. – 9.) Jan Kazimierz z żoną. – 10.) portret podskarbiego Morsztyna przez Hiacynta Rigaud. – 11.) portrety Lubomirskich z Rozwadowa. – 12.) Piotra Wodnicki. – 13.) kanclerzyna Wielopolska (złota r. 167? – 14.) biskup krak. Trzebicki przez Piotra Frehera. – 15.) portrety Czarnieckiego, Jabłonowskich, Sieniawskich, Branickich, Lubomirskich i Tęczyńskiego z Krzeszowic, Potockich i t. d. i t. d.

5.) Objaśnienia do Albumu wystawy jubileuszowej Jana III., mianowicie do Tablic 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 i 15. Opisy portretów i osób na nich przedstawionych z krótkiemi biografiami i oceną malarzy, mianowicie: 1.) Jan III. z r. 1675, w Oryginale, malowany przez Włocha artystę, 2.) Jan III stary z r. 1690, 3.) Królowa Sobieska z dziećmi (własność hr. Wodzickich), 4.) Królewicz Jakób, przez Fr. Trojan z r. 1699, 5.) uczta w Jaworowie 6 lipca 1684 r. z portretami 25 osób, 6.) biskup krak. Andrzej Trzebicki przez Frehera, 7.) podskarbi Andrzej Morsztyn przez Hiacynta Rigaud, 8.) Stefan Czarniecki hetman p. k., 9.) Stanisław Tęczyński (portret właski z r. 1635 w Krzeszowicach. –

Kronika literacka Nr. 663-669

6.) O „Wiener Kunstbriefe" (przez) M. Thausinga (Przegląd Pols. wrzesień 1884, str. 6), mianowicie: Stanowisko historyi sztuki wobec nauki, Niemcy i styl gotycki, Reforma sztuki niemieckiej w XVI w., Czy ojciec Dürera był Węgrem?, Callot, „Albertinie", 3 szkice o Leonardzie da Vinci, „Soddoma", 3 szkice o Rafaelu (Miłość Rafaela: Marya da Bibbiena, Fornarina, La donna velata), obrazy Giorgiona w Dreznie ?, Tycyana „Amore sacro e profano", Luini i św. Katarzyna, i t. d. – Rzecz sprawozdawcza i krytyczna.

Nr. 642-652 recenzja J. L.

7.) O „Paul Veronese" przez Ch. Yriarte (Przegląd Pols. grudzień 1888, str. 9). Rzecz sprawozdawcza i krytyczna: geniusz Veronesa i charakter jego dzieł, urodzenie r. 1528, wpływy sztuki weroneńskiej i weneckiej, freski w willi

Masera, prace w Wenecyi 1562-1570 r. i szta-
ry słynne Uczty, Uczta u Lewi z r. 1575 i pro-
ces przed inkwizycyą, ostatnie dzieła, śmierć
Veronesa r. 1588, krótki dzieła pod względem
skatalogowania ~~utworów~~ malarza n. p. w gale-
ryach w Monachium i w Wiedniu. –

str. 417-419

8.) O „Van der Meer de Delft" przez H. Havard
(Przegląd Pols., maj 1889, str. 3). – Ocena i
sprawozdanie: obrazy Der Meera w galeryi Czer-
ninów w Wiedniu, brak o nim wiadomości
pewnych, ur. 1632 r. w Delft, uczeń Fabri-
tiusa a nie Rembrandta, umiera 1672 r.
rzadkość jego utworów (najlepsze w Amster-
damie, Dreźnie i Berlinie) i ich charakterys-
tyka. –

9.) Kongres wiedeński r. 1815 w dwóch obrazach

współczesnych. (Kwartalnik Histor. r. 1890, Nr. I. str. 24-37). Rozprawa opisująca i determinująca 2 wielkie historyczne obrazy przedstawiające sceny z kongresu we Wiedniu r. 1515 a znajdujące się jako spuścizna po wygasłej rodzinie hr. Rottal (jako własność dziś hr. Thunów) w zamku Kwassitz na Morawach. Są to kopie z XVI w. z oryginałów malowanych współcześnie a przedstawiają uczty weselne z okazyi zaślubin Barbary von Rotthal z Zygmuntem Dietrichsteinem 22 lipca r. 1515, i turniej tego samego dnia odprawiony. Na nich portrety osób współczesnych: ces. Maksymiliana I, Zygmunta I., Władysława Jagiel. króla Czech i Węgier, jego syna Ludwika i t. d. Oryginały

ży tych obrazów były niezawodnie utworami malarza szkoły południowo-niemieckiej, są w nich w strojach reminiscencye Madonn Schongauera, postaci Dürera, Holbeinów, Cranacha star. i t. d.

Nr. 688. 695-

10.) O „Muzeum X. X. Czartoryskich w Krakowie" przez Maryana Sokołowskiego (Przegląd Pols. czerwiec 1892, str. 8). Rzecz sprawozdawcza i krytycznie uzupełniająca. Omówione w niej: znaczenie Muzeum dla Krakowa i pierwszego jego inwentarza, krótkie dzieje zbiorów, greckie emblemata srebrne z IV w. przed Chr., posąg Venus, tkaniny i portrety z Egiptu, majoliki włoskie, zabytki polskie, wreszcie obszerniej obrazy jako to portrety przez Rafaela i Leonarda

da Vinci, warsztatowy Giorgione, 2 obrazy religijne cechowe krakowskie z XVI w., nowo odrestaurowane obrazy holenderskie, wreszcie obraz ze sceną z „novellina" [illegible], samy pendalowi Carpaccia, a portret Medyceusza dowiedziony jako kopia Giuliana Medici przez Botticellego w galeryi berlińskiej. –